

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

<http://webhost.cpd.go.th/rlo>

ที่ กษ ๑๑๑๕/๕๔๒๕

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอรื้อการถือใช้ระเบียบว่าด้วยกองทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สามัญ

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๑๔๐๔/๔๘๘๘ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งเรื่อง นางสาวศุภมาส ปราสาททอง ผู้ชำนาญงานตรวจสอบบัญชี ขอให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาเนื้อหาของระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ ว่าด้วยกองทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สามัญ ว่าเข้าข่ายกระทำผิดพระราชบัญญัติประกันชีวิตหรือไม่ โดยมอบให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้พิจารณา นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ พิจารณาแล้วขอเรียนว่า

๑. เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของระเบียบที่ผู้ชำนาญงานตรวจสอบบัญชีเสนอ สามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้
 - ๑.๑ การจ่ายเงินช่วยเหลือสมาชิกผู้ค้าประกัน เมื่อสมาชิกผู้ค้าขายมีลักษณะเป็นการใช้เงินโดยอาศัยความทรงชีพ หรือการมรณะของสมาชิกผู้ค้า หรือเป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจประกันชีวิต ที่ประกอบด้วยคู่สัญญาสองฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งตกลงว่าจะชดใช้เงินจำนวนหนึ่งให้เมื่อเหตุการณ์ตามที่กองทุนระบุไว้ในสัญญาได้เกิดขึ้น การชดใช้เงินดังกล่าวอาศัยการมีชีวิตอยู่ของผู้เอาประกัน หรือผู้เอาประกันเสียชีวิตลง ในขณะที่เดียวกันผู้เอาประกันก็ตกลงที่จะส่งเงินจำนวนหนึ่งให้เป็นค่าตอบแทน ไม่ว่าเงินนั้นจะเรียกว่าเบี้ยประกันหรือไม่ก็ตาม การประกอบธุรกิจประกันชีวิต จะกระทำได้เมื่อได้จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทจำกัด หรือบริษัท

มหาชนจำกัด และได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเท่านั้น

๑.๒ การจ่ายเงินช่วยเหลือสมาชิกผู้ค้าประกัน เมื่อสมาชิกผู้ถูกออกจากการเป็นสมาชิก หรือ ออกจากงานในขณะที่ยังมีหนี้สินอยู่กับสหกรณ์มีลักษณะเป็นสัญญา ซึ่งบุคคลหนึ่งตกลงจะใช้ ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในกรณีวินาศภัยขึ้น ซึ่งวินาศภัยก็คือความเสียหายอย่างใด ๆ บรรดาที่จะพึงประมาณเป็นเงินได้และหมายความรวมถึงความสูญเสียใน สิทธิ ผลประโยชน์ หรือรายได้ด้วย ข้อกำหนดดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจ ประกันวินาศภัย จะกระทำได้เมื่อจัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๑๗ แห่ง พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเช่นเดียวกัน

๒. จากการกำหนดเนื้อหาของระเบียบข้างต้นเข้าข่ายการประกอบธุรกิจประกันชีวิต และการ ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ซึ่งสหกรณ์ต้องห้ามมิให้ประกอบธุรกิจ หากฝ่าฝืนย่อมได้รับโทษ จำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับได้ ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้แจ้งให้จังหวัดทุกจังหวัดทราบ หลักเกณฑ์การกระทำในลักษณะดังกล่าว และแนะนำให้สหกรณ์ระมัดระวัง และยุติการ ดำเนินการตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่แนบมาพร้อมนี้

๓. เมื่อสหกรณ์ ไม่ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ให้สหกรณ์ จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ สั่งเพิกถอนมติที่ขัดต่อกฎหมาย อันจะมีผลทำให้ระเบียบที่เกี่ยวข้องไม่มีผลบังคับใช้ และจะต้องใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒(๑),(๒) เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ลงนาม) ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ตอบข้อหารือในการกำหนดระเบียบพิคกกฎหมายประกันชีวิต

คำถาม

สหกรณ์จะกำหนดระเบียบว่าด้วย “กองทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สามัญ” มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ค้าประกันในกรณีสมาชิกผู้กู้ถึงแก่กรรมและยังชำระหนี้ไม่ครบตามสัญญา โดยที่สมาชิกต้องจ่ายสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ของยอดเงินกู้สามัญตามสัญญา และกองทุนจะจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ค้าประกันเฉพาะกรณีที่สมาชิกผู้กู้ถึงแก่กรรม หรือหนีราชการหรืองานประจำ จนเป็นเหตุให้ถูกออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ และยังชำระหนี้ไม่ครบตามสัญญา จะเข้าข่ายกระทำผิดกฎหมายประกันชีวิตหรือไม่

คำตอบ

เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของระเบียบที่มีลักษณะเป็นสัญญา ประกอบไปด้วย คู่สัญญาสองฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งตกลงว่าจะชดใช้เงินจำนวนหนึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ โดยผู้เอาประกันก็ตกลงที่จะส่งเงินจำนวนหนึ่งให้เป็นค่าตอบแทน ไม่ว่าจะเงินนั้นจะเรียกว่าเบี้ยประกันหรือไม่ก็ตาม สำหรับการชดใช้เงินโดยอาศัยการมีชีวิตอยู่ของผู้เอาประกัน เข้าข่ายผิดกฎหมายประกันชีวิต และชดใช้เงินโดยอาศัยการออกจากการหรือการเป็นสมาชิก เข้าข่ายผิดกฎหมายประกันวินาศภัย

(หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕๒๕ ล.ว. ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒)

คำถาม

สหกรณ์จะกำหนดระเบียบว่าด้วย “การออมทรัพย์เพื่อผู้ค้าประกันและญาติสมาชิก” โดยกำหนดว่า สมาชิกจะต้องออมทรัพย์กับกองทุนทุกเดือน ๆ ละ ๒๐๐ บาท และให้กองทุนจ่ายเงินชำระหนี้ หรือจ่ายให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์เมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม ถือว่าสหกรณ์ดำเนินการเป็นผู้รับประกันชีวิตหรือไม่

คำตอบ

สหกรณ์กำหนดระเบียบที่มีข้อความลักษณะเป็นสัญญา ประกอบด้วย คู่สัญญา สองฝ่าย โดยสมาชิกต้องชำระเงินให้แก่กองทุน หรือสหกรณ์ และฝ่ายหนึ่งตกลงจะจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ หรือจ่ายให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์เมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม ลักษณะที่สมาชิกจะต้องชำระเงินให้แก่กองทุนฯ และการที่กองทุนฯ หรือสหกรณ์ตกลงจะชดใช้เงินไว้ในเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต ถือว่า สหกรณ์ดำเนินการเป็นผู้รับประกันชีวิต จะเข้าข่ายกระทำผิดกฎหมายประกันชีวิต

(หนังสือสำนักนายทะเบียนและกฎหมาย ที่ กษ ๑๑๑๕/๕๑๓ ล.ว. ๔ พฤษภาคม

๒๕๕๓)